

Revista d'Olot

Donatín de 1926

SUMARI

Les exposicions comarcals, J. M. Mir Mas de Xexàs.—*Els Jocs Florals d'Olot*, Joan Garganta.—*La milícia dels Juvinyà*, Francesc Caula.—*En el Santuari de la Verge Olotina*, P. Rafael de Mataró, Caputxí.—*Aspectes*, Victor.—*Tardor*, Lluís Bertran i Pijoan.—*Imatge muda de l'eternitat*, Francesc Róssetti.—*Petits Poemes en prosa*, de Charles Baudelaire, Domènec Guansé, Trad.—*Els llibres*, R. P. C.—*Cròniques d'Art*.—*Bibliografia*, V.—*Neguit*, Antoni Dot Arxé.—*Informació gràfica*.—*D'aquí i d'allà*.—**SUPLEMENT ARTÍSTIC**: *Escola Olotina: Voltants de la Moixina*, Maurici Vall; *Bosc de la Moixina*, Ramon Barnadas.

ANY I - NÚM. 10.

OCTUBRE 1926

**FÀBRICA DE MOSAICS HIDRÀULICS
FRANCISCO SADURNI**

GRANS EXISTENCIES AMB
GARANTIA DE QUALITAT.
PREUS REDUITS.

CARRER PALUZIE, 1. - OLOT

Josep Freixa

COMISSIONS
I REPRESENTACIONS.
PRIMERES
MATÈRIES.
PRODUCTES
COMERCIALS.

Carrer Valls Nous, 18
Telèfon núm. 30. - Olot

DIATERMIA

MODEL NEO-THERMOFLUX
BANY DE 4 CELULES. - EL
MÉS POTENT I EFICAÇ
TRACTAMENT FÍSIC PER LA
CURA DE LA MAJORIA DE
LES MALALTIES, I A LA VE-
GADA EL MÉS INOFENSIU
DEGUDAMENT APLICAT.

RAIGS X
EN TUBS DE GAS
I COOLIDGE

INSTALACIONS FISIOTERÀUPIQUES
COMPLETES

JAUME GASSIOT
DOCTOR EN MEDICINA

DOLORS (XAMFRÀ A S. RAFEL). - OLOT

Perfumeria LLACH

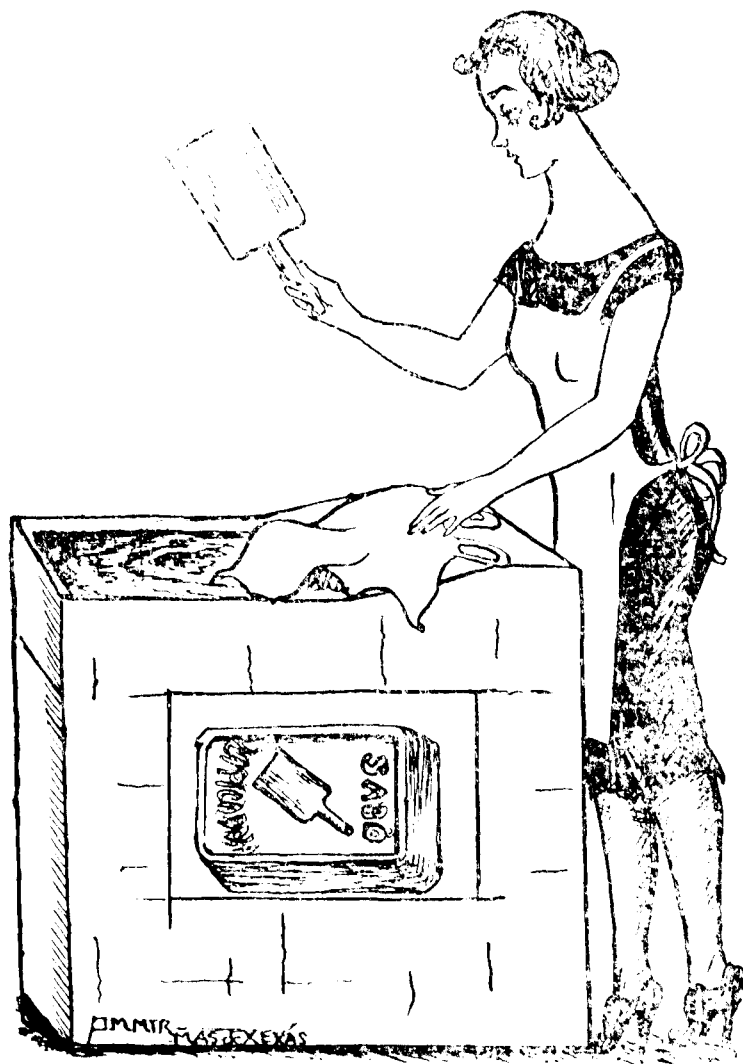
MODERNA
FARMACIA
LLACH

PLAÇA ALFONS XII
TELEFON 23. - OLOT

Sempre rento la meva roba amb el sabó marca

LA PICADORA

ja que m'he arribat a convèncer de la seva suavitat, finura i economia, tant pel seu preu com per lo bé que neteja i fa que es conservi sempre en bon estat la roba

DE VENDA A TOTS ELS ESTABLIMENTS

«LA CASA DE LES BICICLETES»

de **MIQUEL BAUS**

AUTOMÓVILS DE LLO-
GUER PER A BATEIGS
I EXCURSIONS

TALLER
DE REPARACIONS
DE TOTA MENA

Hospici, 9.

Telefon, 294.

❖ ❖ ❖ OLOT ❖ ❖ ❖

LA FLOR DEL PIRINEU

(MARCA REGISTRADA)

Gran Fàbrica de Llangonisses
i embutits fins. Pernils del país i demés
productes del poro.

ESPECIALITATS
BUTIFARRA CATALANA EN BUDELL
CULAR. - PERNILS SENSE OS, CUITS
AMB SON PROPÍ SUC (EN LLAUNES)
DITS EN DOLÇ. - CREMA DE FOIE-
GRAS (TRUFAT). - MORTADELLES.
CAP DE JABALÍ I ALTRES CONSER-
VES DE VIANDES DEL PORC EN
LLAUNES, PROPIES PER HOTELS,
RESTAURANTS, BALNEARIS, COLLES
EXCURSIONISTES, ETZ., ETZ.

BALDIRI DESCALS AUBERT

Olot (Girona). - Apartat de Correus, n.º 5

PIERA
SASTRE

HIVERN 1926 - 27

:: REBUDES LES NOVETATS ::

Abundants i modernes col·leccions en tota
mena de Gèneres i gustos

Tall i confecció esmeradíssims

Preus limitats

REVISTA D'OLOT

PUBLICACIÓ MENSUAL IL·LUSTRADA

Any I	OLOT, Octubre de 1926	Núm. X.
Subscripció: Olot 1:50 pts. trimestre Espanya 7 pessetes l'any Estranger 9 » » Número solt 60 cèntims		REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ Carrer Nou de Sant Antoni, número 7 No es retornen els originals.

LES EXPOSICIONS COMARCALS

JOAN SACS, el crític tan assenyat, des de la «Revista de Catalunya» ha dit quelcom de veritat sobre aquestes exposicions: *la trencadissa de vidres dels quadres*; però en el demés no té pas tota la raó. Caldria, precisament, que hi fossin més sovint aquestes manifestacions artístiques de les comarques, doncs, amb les exposicions comarcals, hom es faria càrrec de ço que vibra i viu en els agrors de cada encontrada. Avui ja no es mideixen les ciutats i viles per la seva extensió territorial o pel seu nucli d'habitants; avui hom avalora els pobles per la seva cultura: pel nombre dels seus sabis, artistes i obrers. Les vies de comunicació que faciliten traslladar-se d'un indret a l'altre, aquesta mena de *necessitat* moderna que tot home s'ha imposat de *viatjar*, fan que avui gairebé tothom estigui al corrent de la civilització. A més a més de la premsa, revistes i llibres, la radiotelefonía ha acabat d'omplena aquest buit del segle passat.

Avui hi ha més ignorants i ineptes en les grans ciutats que en les poblacions mitjanes. Puix que el gran número de llocs de *plac*: *music-halls*, teatres de *revistes*, *cabarets*, *etc.*, *etc.*, porten als homes a *distraccions* que no solen ésser les més preparatòries per a assolir un lloc a candidat a intel·lectual veritable. No soc un enemic de les grans urbs; l'haver-ne estat massa amic i conèixer llurs apariències i farsaneries em fa ésser un poc pessimista.

Podrà haver-hi en les nostres viles i ciutats un públic incomprensiu; però en això ens guanyen encara, a proporció, les grans ciutats. El què passa és que en les grans ciutats aquest públic incomprensiu no té ni tan sols la paciència d'assabentar-se de les manifestacions culturals, i en els nostres cloquers pairals s'en entera mitjatçant les veus populars, mercés a coneixe'ns els uns als altres.

I anem ja a dir alguna cosa sobre les exposicions comarcals. Crec, senyors de ciutat, que tenim tot el dret, els qui vivim enfora de les *Capitals*, de fruir de les exposicions dels nostres artistes; ens sembla molt raonable de que ells vulguin ensenyar les seves obres als seus conciutadans, als seus convilatans. Una de les desventatges que tenen aquestes exposicions—i aquí també dono la raó a n'en Joan Sacs—és el què no hi hagi una gran venta de quadres. Amb tot i que'ns diuen de Vilafranca que en la «Exposició d'Art del Penadés» fou la venta bastant considerable. Per això seria necessari, ja que el número de gent apoderada és més petit, que els Ajuntaments, Diputacions, etc., les protegissin amb premis valiosos i amb adquisicions per a llurs museus.

Encara que en les exposicions col·lectives no és el factor venta el que hi intervé amb major mèrit, el seu principal fi és fer extensives al poble les valors dels seus artistes. No ens és suficient, avui, el què un crític, des d'un diari de moltes fulles i anuncis de la Capital, ens digui que *fulano* és un pintor o un escultor formidable o bé (pel sistema de la *rebutada*) que certifiqui que *menguano* és un pintor o un escultor molt magre; avui, arreu arreu, hi ha ulls que hi veuen i orelles que hi senten; avui, hom, per a convence's de la veritat (relativa), vol palpar-ho d'aprop.

Jo, potser ben diferent de molts, entenc que el millor que poden realitzar avui els veritables

1
Pedro Subert

artistes, perquè s'els fassi justícia, és fer exposicions comarcals. En les comarques, amb tot i el rusticisme de *gent de fora*, hi ha més sinceritat i, sobretot, més esperit. S'ens podrà dir que ignorem les grans proeses del cubisme i l'*intel·lectualisme* de la pintura i de l'escultura. I què? Picasso, Seurat, Gleizes, Metzinger, Léger, Le Fauconnier, Marcoussis, Survage, Herbin, etc. i el nostre genial Joan Miró, podran haver estat uns excel·lents *originals* i uns grans *preservadors del naufragi de la pintura*—que diria en Sebastià Gasch—, però per nosaltres, que vivim arracerats al esperit comarcal i que obirem de prop tipus i coses, aquesta *realitat hipotètica* no ens convenç, no hi lluquem. Aquí dalt o allà baix sabem massa bé el què és un paller, un roure, una alzina o un faig, un xai, una vaca i un home (un home!), però el que no sabem aquí—i amb això estem encara molt *atrassats*—és el que un *cubo* sigui una ballarina o bé un galliner, i encara això últim podria molt ben ésser.

En les comarques i sobretot a muntanya no en volen de gat per llebra.

Les exposicions comarcals, pesi a qui pesi, fructifiquen els pobles i els fan dignes de la civilització.

A Olot, amb tot i la tradició artística i haver estat el cap i casal de la Pintura Catalana—així ho digué en Rafel Benet a «La Veu»—no hi sovintegen aquestes lloables exterioritzacions i que foren en l'època gloriosa d'en Joaquim Vayreda i Avi Berga l'hospitalitat floreixent dels millors paisatgistes catalans. I en aquell temps a Olot, sia perquè la gent s'hi havia acostumat, es venien alguns quadres.

I d'això ens lamentem: de què els pintors olotins exposin només que a fora d'Olot. Molt honoraria a la nostra ciutat el que es fes, a exemple de Vilafranca, Terrassa i Mataró, una «Exposició d'Art de l'Escola Olotina».

Es què, per ventura, els qui vivim en les viles i ciutats comarcals no som homes com els demés?...

J. M. MIR MAS DE XEXÁS

ELS JOCS FLORALS D'OLOT

ES una veritat de la qual no crec que dubti ningú, que els concursos i altres mitjans pràctics no poden servir per a restaurar l'art o la ciència allí on han desaparegut o decaïgut notablement, però en determinades circumstàncies poden ésser, malgrat tots els llurs greus i inevitables perills, un bon element impulsor dintre del caràcter d'auxiliar extern que els és propi. Aquest fou el cas dels Jocs Florals de Barcelona, sense els quals el nostre moviment renaixentista potser no hauria avençat amb tanta rapidesa. I és precisament en l'èxit esclatant dels Jocs Florals de Barcelona que hem de cercar l'origen d'aquests altres certamens que arreu de Catalunya s'escamparen amb la intenció nobilíssima de contribuir a la mateixa obra. Però aquesta multiplicació i la manca d'ambient cultural, en gairebé totes les nostres ciutats provincianes, els impediren quasi en absolut donar resultats importants, sobretot quan el moviment fou prou desenvolupat per no necessitar aquests tenidors.

Així i tot no és pas temps perdut l'emprat a estudiar aquells certamens que per llur durada i relatiu prestigi venen a resultar com una manifestació, molt fragmentària és clar, del moviment literari de llur època. I en aquest cas es troba el nostre Certamen Literari-Artístic. Iniciat en 1890 i desaparegut en 1921 hi veiem en la seva part més important, la literària, manifestades amb més o menys intensitat moltes de les tendències contemporànies. Si fèiem una divisió en períodes dels nostres Jocs segons les característiques literàries que hi predominaren successivament, el primer hauria d'agafar de 1890 a 1897 i el trobaríem caracteritzat, com la primera època dels Jocs de Barcelona, per la confusió de la literatura i la política, manifesta sobretot en alguns discursos presidencials, i per l'afany de justificar el renaixement literari; i, quant a l'ordre literari pròpiament dit, pels mateixos ideals de tot el floralisme català que es poden resumir en una sola característica: romanticisme col·lectiu i tradicionalista. També es manifesten en els Jocs d'Olot dels primers anys els corrents, que podríem anomenar heterodoxes, que iniciaren el veritable lirisme català modern: la poesia religiosa d'En Verdaguer i el sentimentalisme elegíac de filiació romàntica. En 1897 penetra en els Jocs olotins la nova escola batejada a Catalunya amb el nom de modernisme i que no era altra que el simbolisme i l'impressionisme tan extesos per tot a finals del segle passat. En els anys següents s'accentuà la nova tendència en la seva manifestació impressionista que

tenia per cap En Maragall; també l'estil pròpiament simbolista informat de l'esperit maragallià aviat hi tingué representants. La tendència simbolista de to classicitzant derivada de l'escola romana de Moréas i en part també influïda per l'exemple de ver classicisme d'En Costa i Llobera i per les predicacions individualistes i pseudo-classicistes de Xenius tingué aquí també repercussions a principis de segle. Una altra característica d'aquesta època dels nostres Jocs és el desenrotllament de la prosa literària, especialment dels quadrets de costum. En 1910 podem considerar que comença el darrer període dels Jocs d'Olot, preparat en part en alguns dels anys immediatament anteriors; en aquesta etapa desapareixen les direccions primitives i s'accentuen, en canvi, les del segon període. Al costat d'aquestes direccions que es refermen apareixen moltes característiques noves: desapareix quasi en absolut la política, substituïda en els discursos presidencials pels temes literaris (opinions sobre el caràcter dels certamens; algun elogi líric d'Olot, etc.) i fins pels estètics que són també representats, encara que molt modestament, entre els treballs premiats en aquest temps; s'inicien corrents nous, com la imitació clàssica, limitada quasi sense excepció a cantar la naturalesa i l'amor humà; la lírica subjectiva, intel·lectualista en uns i simbolista en altres; la poesia religiosa, d'adoració a Déu i lloança als benaventurats; la poesia civil; el popularisme; la sàtira lleugera d'En Carner; les traduccions de poetes estrangers, i s'hi veu, en una paraula, la gran varietat que presenta en aquests darrers anys la nostra literatura, sobretot la poesia que des de 1916 tornà a predominar en els Jocs d'Olot.

Quant a la vàlua de les obres premiades, cal reconèixer que generalment és ben petita. Es veritat que molts literats notables hi foren premiats, especialment en els anys darrers i que alguns prestigis generalment reconeguts hi feren la primera o una de les primeres aparicions, com passà amb En Ruyra, la Victor Català, En Salvador Albert, En Guasch, En Carner, la Clementina Arderiu; però el fet és que aquests literats no ens donaren gaire res que valgués la pena. Poden ésser citades com a excepcions d'aquesta regla, entre les composicions que he pogut veure que són la major part, la «Cançó romàntica» d'En Ferrà, un parell d'himnes d'En Riber, algunes estances d'En Riba i elegies de la Arderiu, algun sonet d'En Miquel de Palol, traduccions de la Salvà i En Riba i poca cosa més. Això deixant apart els llibres que foren premiats en 1916 i en 1920, entre els quals hi han les «Cançons i Elegies» de Clementina Arderiu, els «Tres Poemes» d'En Leonart. «Els Sants de Catalunya» d'En Riber i «Els Herois» d'En Bertrana. Igual o pitjor passà amb els discursos presidencials, tot i haver estat encarregats de vegades a homes distingits i fins eminents del nostre món literari. Resumint podem dir que, literariament, el Certamen olotí no té altre valor que el de petit document d'època i el que li donen els pocs treballs premiats que valen alguna cosa.

A més del caràcter literari i del polític, els Jocs d'Olot tingueren altres aspectes secundaris dels quals no parlaré perquè no podria fer-ho, respecte de la major part, amb gens de competència. Es el principal el constituït pels tres certamens musicals organitzats en els darrers temps i que tenien precedents en els premis musicals que ja feia anys que es donaven. Algun any foren donats també premis de escultura i pintura. Foren també premiades algunes petites monografies històriques, generalment sobre temes locals; alguns són biografies d'olotins notables. També hi trobem algun treball de ciències naturals. Finalment, hi ha alguns lleugers assaigs teòrics sobre problemes d'estètica, cultura general, feminisme, pedagogia, etc. i altres d'exclusivament pràctics sobre temes sociològics i administratius.

Abans d'acabar cal observar que els Jocs olotins foren l'obra de tots els elements cultes de la nostra ciutat que, en una forma o altra, hi prengueren tots part activa.

JOAN GARGANTA

LA MILÍCIA DELS JUVINYÀ SANT JOAN LES FONTS

L'ANY 1917 vàreig donar a conèixer, en la revista escolar santjoanina *L'Estalvi*, la curiosa construcció romànica coneguda ja de segles amb el nom de mas Juvinyà. El petit estudi arqueològic merescué l'atenció de N'Alfred Paluzie, estimat compatriota nostre, i d'En Jeroni Martorell, quefe de la secció de classificació i catalogació dels monuments artístics de Catalunya, creada per l'Institut d'Estudis Catalans. El senyor Paluzie, d'acord amb mi, datà la construcció de les darreries del

segle XI i el senyor Martorell s'inclinà a creure-la de ple segle XII, afirmant que és el conjunt d'edifici civil més antic, encara utilitzat, de què tenim notícia.

L'atenció prestada pels tècnics m'esperonà a la recerca de dades històriques amb que aclarir l'origen de la família Juvinyà, de nissaga militar i cavallers. El veïnatge de ma casa pairal amb l'antiga força, ha fet possible, en bona part, la tasca.

Pels idus de novembre de l'any 1269, Na Maria de Bianya, vídua d'En Guillelm de Bianya, i llur fill Miquel, venen a n'En Pere de *Petra càlida* (Peracaula) una pessa de terra sobre el mas de Peracaula, firmant l'escriptura, entre altres, Fra Bernat, prior de Sant Joan les Fonts, En Guillelm de *Boxolis* (Boxols), la seva esposa Agneta i en Ramon de *Serrató* (Serrat de Dalt), batlle. La família de Boxols tenia la seva casa pairal a Sant Pere de Lligordà, quina parròquia consta havia estat donada per Na Ermessendis, amb l'express consentiment del seu espós Udalardus, vescomte de Bas, al monestir-priorat de Sant Joan les Fonts, l'any 1079. Ignorem les relacions que tingueren els priors de Sant Joan amb els senyors de Boxols, però ens consta firmaren junts algunes escriptures d'establiments i vendes o traspàs de domini útil de masos i terres.

A 6 de les *calendes* de juliol del 1306 En Pere de *Castanyerio* (Castanyer) i llur fill Guillelm Pere permuten una pessa de terra de la seva propietat anomenada «Camp de la saula», per altra pessa de terra que posseeix En Pere de *Petra càlida*, anomenada «sa mayola», la que restava baix el domini directe d'En Guillelm de Boxols i ara del seu hereu en Guillelm de Juvinyà, militar, als quals s'havia de prestar tasca de pa i de vi i com a cens la tersa part de calcatura de blat. En Guillelm de Juvinyà, primer d'aquest nom que trobem citat, d'on procedia? Sens dubte de Sant Martí de Juvinyà (1) i com els Boxols, llurs veïns, era militar i cavaller. Ens consta que posseï per En Berenguer de Vilaert, també militar, la dècima de la riera de Palau de Montagut i què, al dividir-se l'honor de la noble casa de Salas, a 3 de les *nonas* de gener del 1261, En Guillelm restà amb el seu feude baix el domini de Na Guillerma de Soler, senyora de Montpalau (avui castell d'Argelaguer). En Guillelm de Juvinyà es casà amb Na Raimunda, segons hem pogut comprovar per una escriptura datada a 17 de les *calendas* de setembre del 1279 i, al morir, deixà la casa de Juvinyà a llur fill i hereu En Ramon. En Ramon de Juvinyà firma a 15 de les *calendas* de març del 1312 la donació que de llurs bens feren en Pere de *Petra càlida* i la seva esposa Guillerma a favor del seu hereu en Bernat (fill de dit Pere i la seva primera esposa Betriu), per ésser senyor directe del molí del mas Peracaula (avui Molí del Pla).

Heretà a n'En Ramon de Juvinyà llur fill l'Arnau qui es casà amb Na Brunisenda. El prior de Sant Joan, Fra Joan de Montuello, establí a l'Arnau de Juvinyà i als seus, en les *nonas* de febrer del 1328, els molins que hi havia al cap del pont del Fluvià, per la quantitat de 10 sous barcelonesos de tern i el cens de tres quarteres de blat net a primer d'agost, mesura d'Olot, salvant la directa senyoria. L'Arnau i Na Brunisenda no tingueren fills, passant el patrimoni de la casa de Juvinyà a la venerable senyora Garana, casada amb En Pere d'Hortal, donzell, això és, fill de militar que encara no havia estat armat cavaller, de la parròquia de Vilamarí. En Pere d'Hortal i la seva esposa vengueren en franc alou a n'En Guillelm de Peracaula, certa terra i bosc o devesa anomenada «*bosc mitjà des boixader*», que fou de pertinença del *stadium* i *forcia* de Juvinyà, el dia 26 d'agost del 1381.

Extingida la successió directa, perd la seva importància la casa de Juvinyà al finalitzar el segle XIV, convertint-se l'antiga forsa en casa de pagés, si bé per tradició fins al segle XVIII se l'anomena forsa i també milícia com podem constatar per la capbrevació que feu al prior Fra Francesc de Corts, En Francesc Juvinyà (Arxiu de la Corona d'Aragó), l'any 1561, en qual document es titula «senyor útil» i propietari del mas o forsa de Juvinyà, i per la capbrevació que feu En Isidre Peracaula a l'abat de Sant Pere de Camprodon, Fra Galderic Sedjust i Pagés, el 7 de febrer del 1730, on fa constar afronten les seves terres a sol-ixent i mig dia «amb honors que foren de la milícia d'En Juvinyà, mitjançant el riu Fluvià.» Cal fer constar que els nous propietaris, seguint la costum de l'època, prengueren el nom de Juvinyà al comprar aquesta propietat, si bé no tenien cap parentiu amb l'antiga i distingida família d'aquest nom.

(1) Lloc agregat al districte municipal de la parròquia de Besalú. En el segle X apareix anomenat *Sancti Marini de Juviniانو* i també de *Jucuniانو* i al XII consta com alou del monestir de Santa Maria de Ripoll.

Hem dit que els documents antics anomenen *stadiun* i *fòrcia* a la casa Juvinyà. S'entenia per *fòrcia* la casa fortificada i per *stadium* l'espai de 125 passos geomètrics, o de 625 peus, això és: un camp d'uns 162 metres complerts on els soldats s'exercitaven en la carrera i en la lluita.

FRANCESC CAULA
(De col·laboració)

En el santuari de la Verge olotina

EN el santuari de la Verge olotina m'arriben les ombres vesprals. Com les ombres eternes ageganten els éssers que foren, les ombres vesprals, anunciadores del misteri de la nit, ageganten les visions. Les dardors del viure exigent de cada dia, les frisances vulgars, les remors ciutadanes són llunyes, llunyes. La llum del capvespre exten un vel tenuíssim damunt les coses, les ompla de repós. Tot convida al magne retrobament de mi mateix. Però ara jo no l'anyoro l'íntim retrobament; on la quietud del temple, vora la Verge olotina, afalagat dulcíssimament per la clarícia vespral—bella hora per a la intimitat—vull el retrobament de l'ànima que batega en les ombres del santuari,

Quan les ombres evoquen el record, elles es tornen lluminoses. No hi fa res que la obscuritat ens amagui les coses i que en la hora fosca els nostres ulls només vegin les conques cavernoses de la nit; el record de la llum, la vida a l'ànima; oh l'excel·lència de la nostra ànima que no s'esfonsa en les tenebres, que no llisca rabent i fatal com el temps, sinó que mena tot un món, el passat, el present i el futur en el seu sí fecund! És l'alenada de la immortalitat.

Els meus ulls guaiten en les ombres del santuari. Ja fa temps que el santuari s'alça incommovible en el cor de la comarca, en el cor de la petita Urbs muntanyenca. I en les ombres veig com passen generacions innúmeres; fins mig sento remors d'alegries passades, gemecs adolorits, pregàries que lentament fan i desfan llavis tendrívols, dolços, tristos, amargats... voldria sentir tot el que diuen; tantseval, però, són actes i actors de l'etern drama humà. I perquè venen a vessar en el Santuari els clams íntims, els clams del goig i del dol de la vida?

Oh! El Santuari de la Verge olotina m'apar una mansió pairal. La institució pairal l'ha alçada una altra cosa més que l'exigència viva de l'aixoplug: ni sabem pas resignar-nos a un viure errabund en el lloc i en el temps; durant els nostres dies vitals ja glateix en les pregoneses de l'ànima l'aspiració superba de la immortalitat; quelçom d'etern ens bull a dins perquè no ens acontentem amb les anyades fugicides; volem que les nostres obres, la nostra personalitat, la nostra vida perduri... aquesta aspiració humaníssima s'ha plasmat dins els costums nostrats assenyadament en la institució pairalesca; les ombres pairals serveixen els éssers i les coses de l'avior.

El Santuari de la Verge olotina, m'apar la mansió pairal d'una vida que és de tots nosaltres, com el sol esplèndid és de tothom; vida que ha guiat els passos dels nostres pares, que pot vivificar els nostres i els de les generacions esdevenidores, sí és que volem cercar la seva escalfor; és la fe santa, nucli de l'ànima, ànima de la nostra ànima, llumet enlluernador encés en el recer més íntim i que cap tempesta pot apagar, és la veritat única dels mortals que aclareix la realitat suprema de la vida: l'enigma de l'existència individual i universal. Aquesta llum il·lumina les alegries i els gemecs, el goig i el dol que ressonen encara en la casa pairal del Santuari. Els meus ulls sacerdotals no saben pas veure cap més llum, cap més ànima, cap més vida bategant en les ombres augustes del Santuari de la Verge olotina.

La Moreneta roman eterna en mig dels fills i de les coses terrals que passen, és la Regina en les hores de la pau i en les hores del dolor. Ella estotja amatent l'eclosió. Això és el passat, però el present i el futur, no ho podem pas negar, són enguniosos. La nostra petita Urbs muntanyenca pateix una crisi profunda; esperits selectes han fet adonar-nos-en; crisi que s'esdevé en totes les comarques catalanes: és el trànsit del localisme al cosmopolitis-me. Són massa intenses les corrents

que trasbalsen la societat moderna perquè no interessin a tothom i no participem dels costums, dels temps, dels grans dolors i inquietuts de tots els mortals, que són humans, que són germans. La nostra petita Urbs, perduda entre muntanyes alteroses, també s'ha sentit orejada dels grans vents socials. No hi ha més, lentament o depressa la petita Urbs ha d'incorporar-se a les correnties humanes. Però aquestes correnties, aquest progrés, tant en les coses glorioses com en les tristes, serà sempre progrés humà.... La Verge olotina servi perennalment el viure i l'història dels seus fills, en el seu Santuari, casa pairal ds l'ànima de la comarca.

P. RAFAEL DE MATARÓ, CAPUTXI

A S P E C T E S

L'ART I LA MORAL

Sembla que s'ha apaivagat força, a hores d'ara, la polèmica que sobre l'art i la moral ha estat establerta durant una sèrie de dies en el nostre món literari i periodístic. Evidentment, valia la pena d'establir-la aquesta polèmica, calia que la nostra gent de lletres hi digués la seva al voltant d'aquesta pluja de llibres d'una moralitat força dubtosa. Ara que les veus han enmudit, plau-nos dir-hi també la nostra humil opinió.

No fa molt, des d'aquesta mateixa secció, demanàrem novel·les als nostres prosistes contemporanis, però si totes les que ens poden donar han d'ésser d'una qualitat com la majoria d'aquestes que resententment s'han posat a la mà del públic, serem els primers de dir prou, i d'aconsellar a n'aquests escriptors poc escrupulosos que, en lloc d'agafar la ploma, prenguin la canya i s'en vagin a pescar. D'altra manera, on aniríem a parar?

Primer en Bertrana amb la publicació del seu Jo! després en Coromines amb Silen (que, com tots més li hauria valgut el Silen...ci) i més resententment en Santamaria, en Soldevila i en Maseras, sembla que s'han proposat omplena el nostre mercat editorial d'insana literatura. Pel que es veu, aquesta mena de literatura, és un mal que s'encomana, doncs no li han mancat, dissortadament, imitadors.

Diríem que aquests senyors literats han oblidat la més capdal finalitat de l'obra artística, condensada en aquest pensament de Tolstoi: «l'art deu ésser l'ordre moral de la vida humana», i també en aquest altre de Ruskin: «L'art vertader no consisteix solament en canviar i perfeccionar la Naturalesa, sinó en cercar a través d'ella les coses que són bones, les coses que són pures». Es que creuen aquests literats que els temes que embasteixen, temes de lascívia o obscenitat, són els únics novel·lables? No hi ha res més en el món per explicar en forma literària que incerts, adulteris i depravacions? Vertaderament no ens pensàvem que estés tan mal el món. El fet no és que aquests temes sien els únicament novel·lables, sinó que resideix en la facilitat i vulgaritat dels mateixos. I això, al nostre entendre, demostra una evidentíssima pobresa intel·lectual.

Per altra part volen dir aquests novel·listes si aquesta mena de literatura és autòctona, veritablement catalana? No és pas importada de qualsevol país veí? Els hi recordem, per si no les tinguéssin presents, aquestes paraules de Michelet: «En matèria de belles arts, l'imitació deu deixar-se per aquells pobles qui no tenen passat ni tradició».

S'ha parlat molt, en aquest temps, d'educar físicament la joventut per mitjà de l'esport. Veus aquí una singular paradoxa... Amb una mà els hi entregarem un bon manual de gimnàstica amb la finalitat d'enrobustir la raça; i amb l'altra, amb l'intenció de formar el seu gust literari, aquesta mena de llibres que sots els hi parlaran d'adulteris i violacions... Vertaderament si la cosa no fos tan seriosa, n'hi hauria per riure!

Si en ço que fa referència a la novel·la el buit que hi ha de la nostra literatura té d'omplena-se així, ni mai que s'ompleni. Preferim quedar-nos per sempre més amb la mitja dotzena de novel·listes pulcres que tenim, a contar una bona llista d'obres descarades i brutes de més a més, tota vegada que el mèrit de les coses té que jutjar-se per la qualitat i no per la quantitat.

UNA DEFENSA

El notable autor de «Els Herois» ha escrit en el número de Juny de la «Revista de Catalunya» una defensa del Dr. Daniel Pérez, protagonista de la seva novel·la Jo! blasmada quasi unànimament per la nostra crítica, per la seva immoralitat i desvergonyiment.

ESCOLA OLOTINA

VOLTANTS DE LA MOIXINA

(Quadre a l'oli de Maurici Valls)

Cal dir que si el llibre era desvergonyit, la defensa que l'autor li hi ha fet no li va pas al darrera. En ella en Bertrana hi diu tal cúmul de bertranades que seria tasca difícil el subrallar-les. Si la narració de les malifetes d'un personatge no indica un assentiment de l'autor, una defensa com la que ha fet en Bertrana del seu Dr. Daniel Pérez és entrar ja en la complicitat, participar de les seves brutalitats i atzegallades.

Digui el que digui en Bertrana, surti o no surti a la defensa de la seva obra, ella és immoral en tots els aspectes. El món, avui més que mai, necessita que se li mostrin homes que sien models de virtut, i no tipus com el Dr. Pérez, recipient de totes les malvestats humanes.

En quant a la defensa que l'hi ha fet el seu biògraf, més l'hi hauria valgut destinar-la al tinter, doncs equival a reincidir en la falta.

VICTOR

TARDOR

Per LLUIS BERTRAN i PIJOAN (Dibuix de J. M. Mir Mas de Xexàs)

Dona fidel, que serves la mirada
tan plena de bondat i de consol,
i amb melangia esguardes la cepada,
que ja esdevé rossenca en el pujol:
en el pujol, on, molts camins, riguérem,
corrents sota els tiranys; i, alçant la veu,
la coma esvalotàvem;— àgils érem,
com si ens brollés una ala en cada peu!
Encara ets jove avui, com aleshores,
amb igual gust de riure gaiament,
i t'abelleix de desflorar les vores
d'un caminó, en la tarda morent.
Jo só tal jove, també, que et sabria
dì una primera paraula d'amor,
i, amb igual festa, un bell ram et duria
com el primer, amb el mateix fervor.
I sense tu, prendria'm l'enyorança
que abans em feia bategar el pit,

i sols m'aquietava l'esperança
de veure't, novament, a sol eixit,
en un dolç bes de boires matineres,
que s'esfilassen, ténues com vels
de llum i de rosada: ¡ les quimeres
se m'esvaïen en tos ulls fidels!
Què hi fa, doncs, que la terra se'ns trasmudi,
i que les fulles gemeguïn, i un plor,
escampadís al vent, l'arbre sacudi,
i deixi les marjades sense flor?
aquestes flors, que fugen en el dia,
deixa que morin, sense cap lament,
deixa que morin, sense melangia,
fugint en l'aigua folla del torrent.
Però la terra resta, i l'ampla volta
del cel cobreix d'un tomb a l'altre el mar.
(I quina olor que fa el suc de la mòlta,
l'oli rajant, que perfuma la llar!).

I resta la pineda i les alzines,
 que ens aixopluguen amb el verd fullam;
 aquelles oliveres arbequines
 que fan les partions; i resta el camp,
 amb ses tasqueres i els camins, on, d'esma,
 ja ans de nosaltres, molta gent passà;
 i els violers, que esperen la quaresma,
 quan l'aire és tebi i l'ametller tot clar.
 Si la bufera xiscla a tes orelles,
 arrossegant les fulles i la pols,
 i amb ella et porta un gemegar d'ovelles,
 i d'algun llop tal volta els fers udols;
 amada, això et durà la recordança
 dels dies que, tu i jo, sense temor,
 amb vent i pluja, i l'aigua barallant-se,
 i el cel tot estripat, una tardor,
 ens confagiem les paraules belles,
 i els nostres llavis, plens d'aigua i de vent,

feien tot just una remor d'abelles
 que ens penetrava a dins del pensament.
 O pensament d'amor i ses contalles,
 que no s'acaben mai — com el rodar
 de les estacions —, i encen les falles
 de tants estels, que un hom no pot comptar!
 Torna a venir; Oh, torna, amada,
 que et posaré les joies nupcials;
 m'enfonsaré de nou en ta abraçada,
 mentre s'acosta l'urc dels temporals.
 Arrecerat en tu, l'orella oberta
 damunt ton cor, escoltaré el pregon
 camí de tantes coses, que no encerta
 un hom a entendre, en aqueix temps del món,
 que sembla que del món la vida fugi.
 El cel s'esquerda i l'ala del voltor
 s'abat en la tempesta; sols refugi
 ens ofereix la balma de l'amor!

IMATGE MUDA DE L'ETERNITAT

La roca brava, eternament immòbil,
 rep el xoc de la mar.
 Xopa, regalimant, es meravella
 de sentir-se tan dura i tan novella
 en mig la seva heròica soletat.
 Allà d'enllà, l'onada joganera
 la veu com una testa de gegant...
 L'escuma blanca contra d'ella espolsa
 i reverdeix la molsa
 que coll avall s'arrapa perlejant.
 Més el seu front per l'aigua inassolible,
 contempla l'ampla mar,
 i ardenta al foc del sol, és roca viva

que es manté ferma i bellament aspriva
 contra el temps, contra el sol i contra el mar.

Ni els vents furients, ni el llamp, ni la tempesta
 la podran engolir, ni esbocinar...
 Tot és carícia entorn de sa grandesa
 i la seva altivesa
 s'oblida de l'ahir i del demà.

Talment esfinx, per un bòlid tallada,
 fitant l'imensitat,
 incommovible i sola es meravella,
 que entre el cel i la mar, sols sia ella
 l'imatge muda de l'eternitat!

FRANCESC ROSSETTI

Petits Poemes en Prosa, de Charles Baudelaire

ELS BENIFETS DE LA LLUNA

LA lluna, que és el mateix caprici, esguardà per la finestra mentre tu dormies en el teu breçol, i es digué: «Aquest infant em plau».

I baixà suaument per la seva escala de núvols i passà sense soroll al través dels vidres. Després s'estengué sobre el teu cos amb la tendresa manyaga d'una mare, i feu tornar la teva cara dels seus colors. Les teves pupil·les n'han restat verdes i les teves galtes extraordinàriament pàl·lides. Es, en contemplar aquesta visitadora, que els teus ulls s'han engrandit tan esplèndidament; i ella se t'ha apretat amb tanta tendresa al coll, que tu n'has servat per a sempre el desig de plorar.

Mentrestant en l'expansió de la seva joia, la lluna omplia tota la cambra com d'una atmòsfera fosfòrica, com d'una metzina lluminosa; i tota aquesta llum viva pensava i deia: «Tu sofriràs eternament la influència del meu bes. Tu seràs bella a la meua manera. Tu estimaràs el que jo estimo: l'aigua, els núvols, el silenci, la nit; la mar immensa i verda; l'aigua uniforme i multiforme; els llocs

on no et trobis, l'amant que no coneixis; les flors monstruoses; els perfums que fan delirar; els gats que s'esvaeixen sobre els pianos i que gemeguen com les dones, amb una veu enronquida i dolça!

I tu seràs estimada pels meus amants, i els meus cortisans et faran la cort. Tu seràs la reina dels homes d'ulls verds, als quals jo m'he nuat també al coll en les meves manyagues nocturnes; d'aquells que estimen la mar, la mar immensa, tumultuosa i verda, l'aigua informe i multiforme, els llocs on no es troben, la dona que no coneixen, les flors sinistres que semblen els encensers d'una religió desconeguda, els perfums que torben la voluntat, i els animals salvatges i voluptuosos que són els emblemes de llur follia».

Es per això, maleït i estimat infant manyac, que jo araestic agegut als teus peus, buscant en tota la teva persona el reflexe de la pavorosa Divinitat, de la fatídica padrina, de la dida emmatzinadora de tots els *llunàtics*.

L A D E S E S P E R A C I Ó D E L A V E L L E T A

L'arrugada velleta es sentí tota rejoyenida en veure aquest bonic infant a qui tothom acarona, a qui tothom vol plaure, aquest bonic ésser tan fràgil com ella, la velleta, i com ella també sense dents i sense cabells.

I ella se li acostà volent-li fer rialletes i postures agradables.

Però el nen, espantat, va debatre's sota les carícies de la pobra dona decrepita, i omplí la casa amb els seus plors.

Aleshores la bona velleta es reclogué en la seva solitud eternal i plorà a un recó tot dient-se: «Ah, per a nosaltres, desgraciades velles fembres, l'edat ens és passada de plaure, fins als innocents; i fem horror als nens petits que nosaltres voldriem estimar.

E M B R I A G U E U - V O S

Es precis d'estar sempre embriac. Tal és la única qüestió. Per a no sentir el pes de l'horrible farcell del temps que doblega la vostra espatlla i us fa inclinar cap a la terra, és precis d'embriagar-vos sense treva.

Però de què? De vi, de poesia, o de virtut, a nostra guisa. Però embriagueu-vos.

I si alguna vegada a les graderies d'un palau, entre l'herba verda d'un fossat, en la solitud melangiosa de la vostra cambra, us desperteu amb l'embriaguesa disminuïda o esvaïda, pregunteu al vent, a l'ona, a l'estel, a l'ocell, al rellotge, a tot el que fuig, a tot el que es plany, a tot el que roda, a tot el que canta, a tot el que parla, pregunteu-li quina hora és; i el vent, l'ona, l'estel, l'ocell, el rellotge, us respondran: «Es l'hora d'embriagarse!» Per no ésser esclaus martiritzats del Temps, embriagueu-vos; embriagueu-vos sense parar! De vi, de poesia, de virtut, a nostra guisa.

DOMENEC GUANSÉ, Trad.

E L S L L I B R E S

TOMÀS GARCÉS: «*Paisatges i Lectures*».

En totes les literatures hi ha de tot; des de la prosa picant sensual i aixelabrada de Josep Pla, fins a n'aquesta de Tomàs Garcés, pura i cristal lina com una dèu, d'una sabor tota mística com la de les pàgines del Kempis. Quina diferència de l'un a l'altre! Quina diferència d'estil i àdhuc d'ideologia! Si és veritat allò de que «l'estil fa l'home», com ha dit algú, cap més exem-

ple com el d'aquests dos escriptors, per a assenyalar una oposició de temperament.

«*Paisatges i Lectures*», és un recull d'impressions de cara a la Natura i de cara als llibres predilectes d'en Garcés, publicades ja l'immensa majoria d'elles. És l'enamorat del port, de la vall de Núria i de la secular Girona, i d'aquelles *flors del romanceret* que en Garcés glosa d'una manera tan fina! D'entre el

Paisatges assenyalen «Oració de Núria» i aquelles espiritualíssimes «Cançons de Nadal».

Lectures són unes notes crítiques al voltant de diversos autors i de diversos llibres. Esmentem *Solveies o la tradició*, *Nota sobre Mistral*, *El sentiment tràgic de Leopardi* i *La vida i l'obra de Salvat Papasseit*, fetes, aquestes últimes, amb un gran amor al plorat poeta avant-guardista. D'aquestes notes crítiques d'en Garcés a les que escriu sovint en el Carnet de les Lletres de «La Publicitat», hi ha una diferència notable. Perquè guardant, però, naturalment, les dimensions, no podrien assemblar-s'hi més aquestes amb aquelles?

Carles Soldevila, protagonista d'aquest volum, ha dit «que la prosa de Tomàs Garcés és des d'ara un model que escauria a molts d'imitar». (Respecte a n'això dels útils m'òltics compartim el criteri exposat per Ferran i Mayoral en l'excel·lent revista «*Ciutat*» de Manresa). La prosa d'en Garcés és planera, «lada, portant-nos ben sovint sentors de poesia i adornada amb unes escaients i gentils imatges. Vegeu, sinó, aquestes collides a l'atzar: «el vaixell s'allunyava a poc a poc i la xemeneia verd-poma deixava una fumera blanca, flonja, vellutada com aquell cotó de sucre que venen a les barraques de fira»; i aquesta altra: «els pals aguanten la corda dels gallarets com si portessin un enfilall d'estrelles; i aquesta altra encara que l'hi fa comparar l'àngel escapçat de la Catedral de Girona amb una antorxa atjada pel vent». Que exactes!

La prosa de Tomàs Garcés, és la més espiritual de totes les dels nostres escriptors. És també de les més pulcres, tant en ço que fa referència al pensament com en ço que atany a l'expressió. És un exemple ben eloqüent que caldria mostrar als poc escrupulosos.

JOAN ARÚS: «*Benaurança*».

Quina claretat, quina serenitat hi ha en els poemes de l'Arús! En els versos d'aquest poeta s'hi reflexa la blavor del cel, la lluminositat de la mar, la gemada verdor de les prades, totes les colors més alegres de la Natura! Gosariem comparar-los, si ens fos permès, amb les teles del nostre joveníssim Josep Pujol, el Pujol dels verds frescals i d'aquells cels tan purs que encomanen optimisme...

L'Arús va seguint un camí ascendent en la lírica catalana. Des de la publicació del seu primer llibre de poemes «*Cançons al vent*», fins a «*Benaurança*», hi ha un pas de perfecció formidable. Res d'inseguretats, res de barboteigs en els versos d'aquest poeta; ans bé, rajen com el doll d'una inesbrecable deù, sempre amb el mateix rajolí, pur i diàfan...

Havem dit, al començar, que els poemes de l'Arús eren plens de claretat i de serenitat. De claretat, perquè el poeta és un fervent aimador dels llocs més

lluminosos de la Natura, i els seus versos copsen aquesta llum d'una manera directa; de serenitat, per l'estat del seu esperit. L'Arús no és un temperament inquiet, neguitós; si alguna volta es sent agullonat per alguna idea de desequilibri espiritual i ens diu:

*Ara de cop la meua vida era
enterbolida d'un desig mesquí*

retorna, però, desseguida, al seu primitiu estat d'ordre i fà:

*Mercès, Senyor, que amb vostra mà preclara
el núvol malestruc heu allunyat,
i m'heu mostrat amb quina llum més clara
el dia tèrbol un instant suara,
torna al repòs i a la serenitat.*

Joan Arús és també un notable cantor de les joies conjugals. Els seus poemes a l'esposa, sonets en la seva majoria, són d'una candorositat estimable; llegiu sinó «*La Provident*, *Neu*, i sobretot «*El Pressagi*», d'un sentimentalisme, aquest darrer, que us emociona...

D'entre totes les menes de lírica dels nostres poetes d'ara, la de Joan Arús és de les que més preferim. És una poesia, la d'aquest poeta, sentida, viscuda, sincera, i és precisament per això, per ésser sincera, que el lector en participa fortament de les seves emocions i dels instants poètics del seu esperit. Nosaltres, en la poesia, només hi exigim el que deia Nuñez de Arce: que obri solcs en les ànimes; i no cal negar que, sien profunds, sien lleus, la poesia de l'Arús els hi obra abastament.

Pot ben dir sense vanitat el poeta:

*Tot jo m'he tornat harmonia;
soc arbre de fina remor.*

JOSEP PLA: «*Llinterna Màgica*».

Amb aquest llibre, Josep Pla segueix la mateixa trajectòria iniciada per ell en «*Coses Vistes*», encara que potser és una mica superior. Paisatges, capítols de novel·la i retrats a la ploma, veus-aquí els temes que embasteix aquest escriptor en el seu últim recull. El millor de tot, en ço que excel·leix principalment En Pla, és, sens dubte, en els paisatges, on s'hi nota un esperit de percepció agudíssim. Aquella *Vaga pintura de Torroella*, ultra una pessa literària perfecta, és una tela fidelíssima, una fotografia amb el do del colorit com si diguéssim. Dels paisatges internacionals el millor, al nostre entendre, *El viatge sense objecte*. Els capítols de novel·la potser que sia el més fluix del llibre. Ni *El que pot esdevenir*, ni *El que també pot esdevenir*, ni *Claudina* ens han arribat a convèncer del tot. El primer és, potser, el més suggestiu, el que té més facècia i crida més l'atenció del lector, *Claudina* estaria bé, per pornogràfic, a les pàgines de «*El Pa-*

ESCOLA OLOTINA

BOSC DE LA MOIXINA

(Quadre a l'oli de Ramon Barnadas)

pitu... Vertaderament, escriure aquestes coses vol una barra i una despreocupació poc comuns. Dels retrats, el d'en Joaquim Ruyra és el millor, encara que és fet amb una mica massa d'inhumanitat. Voleu dir, senyor Pla, que no us ofendríeu si us pintessin d'aquesta manera?

Josep Pla, en el pròleg del seu llibre diu que en ell hi ha un intent d'esmena pels retrats que la crítica l'hi ha fet repetides vegades pel seu ús de paraules tosqueres, ordinàries i poc decoroses. Val a dir, però, que l'esmena no hi és del tot. En el curs del llibre hi havem trobat moltes paraules que a l'autor més li hauria valgut deixar-se-les al tinter. Això, senyor Pla, no fa

cap gràcia, aus el contrari, indica una manca d'habilitat en manejar el llenguatge.

Josep Pla, és un gran escriptor? Veus-aquí un qualificatiu que algú ha volgut donar, potser amb massa precipitació, a l'autor de *«Rússia»*. En Pla no és res més, al nostre entendre, que un escriptor hàbil, un escriptor que sap fer-se llegir i esgotar les repetides edicions dels seus llibres, d'una manera poc comuna a casa nostra. És un escriptor carregat, evidentment, de grans qualitats, però també de grans defectes, molts d'ells voluntaris, causats per la pròpia manera d'ésser d'en Pla. El dia que sàpiga lliurar-s'en i emprengui la creació d'obres més serioses i de més pes, no dubtem que ens ha de donar inesperades revelacions — R. P.

Cròniques d'Art

L'exposició d'olis i caricatures d'En J. M. Mir Mas de Xexàs, en l'«Orfeó Popular Olotí».

Tractant-se del nostre volgut company, nosaltres no farem més que reproduir algunes de les crítiques que ha meregut en la seva darrera i progressiva exposició i que tingué l'amabilitat d'oferir-nos als olotins durant els dies de la nostra passada festa major.

Reproduïm, doncs, aquestes dues crítiques que inseriren *«El Deber»* d'aquesta ciutat (del qual suscrivim per complet aquelles paraules que comença l'article) i del diari *«El Autonomista»* de Girona:

Diu així *«El Deber»* del dia 18 de Setembre.

«La exposició de teles i caricatures d'en Josep M. Mir Mas de Xexàs a l'«Orfeó Popular Olotí». En la nostra ciutat passa un cas força xocant. Amb tot i que compta amb un bon nombre d'artistes d'un mèrit indiscutible, resulta que la majoria són desconeguts del públic olotí, per exposar a fora d'Olot quasi sempre. Abans, si més no, ens era permès admirar les obres realitzades durant el curs pels alumnes de la nostra benemèrita Escola de Belles Arts. Enguany això no s'ha pas realitzat; no sabem per quina causa, i a fé que ho havem trobat a mancar. Aquest mal hauria trobat la seva cura, evidentment, amb la fundació del somniat «Cercle Artístic», que dificultats d'ordre major han fet inassolible. Però compremem que posats en l'alternativa de fer una cosa humil o no fer res (ja que el màxim per ara és impossible), cal optar per fer una cosa humil i no plegar-se passivament de braços.

Per això cal lloar el notable gest del jove pintor Josep M.ª Mir Mas de Xexàs a l'exposar les seves obres al públic olotí, exemple que tindrien d'imitar tots els altres pintors nostres. D'altra manera, quina prova en té el nostre públic de la innegable activitat artística que es duu a terme en Olot?

Durant aquests últims dies ha tingut oberta el nostre bon amic Josep M.ª Mir, en un dels salons de l'«Orfeó Popular Olotí» una exposició de pintures i caricatures. En ço que fa referència a les teles, diguem que, al com-

parar els olis d'aquesta última exposició d'en Mir amb els anteriors, ens adonarem tot seguit que hi anava un pas vers la perfecció ben notable. Hi veïem, a més d'un millor bon gust en escollir els temes, un pas endavant en ço que atany a la tècnica del colorit. En són una bona mostra *Fageda*, d'una execució difícilíssima i on en Mir hi ha reeixit completament, *Sol ponent* i *La Riera*, notable sobretot aquesta última pel seu estudi d'aigua bruta, que l'artista ha sabut pintar amb notòria habilitat. A més de les teles ja esmentades, sobressurten en aquesta exposició, *Pins*, *Camp de feijol*, *Garberes* i *Muntanyes de Sant Valenti*.

En quan a les caricatures, la traça, l'habilitat d'en Mir en aquesta branca de l'art és ja abastament coneguda. Per això, en aquesta seva última exposició no ens diu quasi bé res de nou: va seguint el seu camí.

Diu així *«El Autonomista»* del 22 de Setembre últim, en la seva secció «Art».

Una exposició de pintures al oli del jove artista olotí, J. M. Mir Mas de Xexàs, en Olot.

«El popular caricaturista olotí, el jove pintor Josep Maria Mir Mas de Xexàs, ha exposat darrerament en els salons de l'«Orfeó Popular Olotí» una interessant col·lecció de pintures i caricatures, durant les festes de Nostra Senyora del Turó, d'aquella formosa ciutat.

La exposició, naturalment, tractant-se del popular artista, ha estat visitadíssima.

Parlar ara d'en Mir caricaturista seria repetir elogis que ja han dit molts periòdics i crítics (tant de Mallorca com de Barcelona). Ja n'hi ha prou dignent que és un ironista de marea, de mà culta i intenció, que el defineixen en un estil propi i personal.

Ço que interessa aquí parlar és del pintor paisatgista que, en tant poc temps, i sense mestres de colorit, s'és manifestat com un veritable artista. Perquè Mir, pintant, dibuixa, i dibuixa perquè sab col·locar els termes en el seu lloc. Les seves teles, d'un colorit realista i sentimental, tenen aquell element indispensable a un pintor perquè sigui un artista de veritat, això és: perspectiva. I

això és precisament el que fa més falta a molts pintors, i dic molts pintors perquè hi ha senyors que pinten... *per pintar*.

Els quadres d'en Mir Mas de Xexàs, tenen, a més a més de les dots expressades, un sentimentalisme bucòlic; és un poeta de la Naturalesa que sap buscar els temes. Tots els assumptes tractats pels pinzells del jove inspirat artista olotí tenen *quelcom* que no sabem definir i que atrau a l'observador. Recordem, amb molts quadres valiosos, uns «*Pòrtics*» que és una tela d'un misticisme pastoril; «*Sol ponent*» té l'encant de la sublim tranquil·litat camperola; «*Tardor*», «*Camp de fajol*», «*Pins*» i «*Capella de la Salut*», tenen aquell *quelcom* sentimental que atrau a tot home que posseeixi un gram de sentiment.

Però la millor qualitat pictòrica d'en Mir és la llum. Això tant difícil que és per a un pintor ho té ja el nostre jove artista. Els quadres d'en Mir Mas de Xexàs tenen llum, estan il·luminats, tenen sol.

Nosaltres al parlar de Mir Mas de Xexàs amb elogi, elogiem a un artista gironí, perquè Girona es vanaglòria dels fills preclars d'Olot i perquè Olot, amb ésser terra d'artistes, és una de les ciutats més cultes de la província de Girona.

Sia, doncs, la nostra més sincera felicitació per en J. M. Mir Mas de Xexàs, per l'èxit artístic de la seva exposició. — *P. Xuclat*.

A propòsit de les pintures de Josep M.ª Sert per a la Catedral de Vich

Havem tingut ocasió de veure els plafons que ha pintat el genial artista català En Josep M.ª Sert, amb destí a la catedral de Vich; és una obra de grans proporcions, feta amb molta mestria i composició artística.

Podria dir-se que, dins la pintura moral moderna, l'estil pictòric d'En Sert es troba desplaçat cronològicament, si no calgués reconèixer que és tota la [pintura mural del nostre temps la que va a rerassaga; recordem si més no, que en la Exposició Internacional d'Arts Decoratives celebrada darrerament a París, en la qual tans i tan bells encerts pogueren admirar-se, era la gran pintura Decorativa la que donava menys la sensació d'una cosa resolta, corroborant amb això la creència nostra que en aquesta branca de l'Art Modern està lluny d'haver-se produït la renovació que en la pintura de caballet i en les Arts industrials venen realitzant homes com Picasso, Matisse, Duffy, Brand Ruhlmann i tans altres.

En les pintures que avui ens ocupen hom hi pot veure molt marcadament els records del pintor venecià del Segle XVIII Joan B. Tiepolo, potser amb un major concieiment de la forma, però sense la fuga ni la fantasia d'aquest pintor, no és cosa per a esperar a ningú i menys en el cas concret de la catedral de Vich que, per correspondre a una data quasi coetània de la que vivia el esmentat pintor, no farà més que vestir-se amb el ropatge que li correspon, traient-se del damunt aquella fredor característica de l'arquitectura neo-clàssica.

Josep M.ª Sert ha fet, en les moltes comandes que ha tingut, l'esforç necessari per a portar al pla que li co-

rrespon, l'Art Decoratiu modern, per el que tans passos en ferm va donar l'excel·lent pintor francès Puvis de Chavannes amb els seus plafons del Panteó.

Més, no estem d'acord amb el fet que hagi sonat el nom de Miquel Angel, en motiu de la seva Exposició a París, per tal que no hi sabem pas veure el treball heròic, aquella lluita titànica que, assetjat per les exigències de Juli II, tingué de sostenir el gran florentí, sota les voltes de la Capella Sixtina.

Ens felicitem, però, de que sigui la catedral de Vich la que hostatgi una obra tan grandiosa, filla d'un il·lustre artista català.

El pintor Fabrès

S'ha despedit, del públic barceloní, amb una lletra plena d'afalags, el pintor Fabrès, qui fa alguns mesos s'exhibia a la ciutat comtal com el màxim *pompieur* del seu temps a casa nostra.

Nosaltres en desitjar-li un bon viatge en el seu retorn a Roma, ens permetem recordar-li que en la sala de la Reina Regent del Museu d'Art Modern de Barcelona, suara acaparada per ell, ja no hi cap ni un sol quadre més.

La tasca de l'Olivet-Legares

Finida ja la temporada d'estiu també se n'han entornat ja cap a llurs vivendes de la capital, a més dels forasters que ens feien companyonia, alguns dels artistes de l'«Escola Olotina» que sojornaven entre nosaltres. Entre ells els nostres amics Enric Galwey, un dels col·laboradors que ens ha honrat amb la seva prestigiosa signatura, i Josep Olivet Legares. La tasca d'ambdós artistes ha estat preciosíssima. No parlarem aquí de les dots i de les valors d'en Galwey, de tothom conegudes; diguent que és un dels paisatgistes més sòlids que tenim a Catalunya, ja n'hi ha prou per a definir aquest gran olotinista.

Convidats, amb aquella amabilitat i simpatia que li són tan seves a l'amic Olivet, anàrem a casa seva per a veure les seves obres, que ha pintat durant aquesta temporada d'estiu a Olot. Vertaderament, quedàrem admirats i sorpresos pel progrés i per la tècnica, ja d'un mestre, que veïrem en l'Olivet. Els verds gemats i frescos, l'aigua d'herbes de la Moixina ens feren recordar aquell Mestre Immortal del Paisatge Olotí, que es digué Joaquim Vayreda. Amb tot i que la tècnica de l'Olivet Legares no té res que veure amb en Vayreda, no obstant la poesia i elegància dels temes escollits tenen un *no se què* de semblança amb les obres del mestre. Amb goig fem constar aquest progrés de l'Olivet, que el situa al costat dels mestres de l'«Escola Olotina», perquè ell *ben sol*, sense targes de recomanació, sinó amb el seu propi esforç i mèrits, s'ha conquerit el prestigi i nom que els crítics justiciers no li poden negar ni regatejar.

Felicitem coralment al nostre amic i li desitgem un sorollós èxit en l'exposició que celebrarà el mes entrant a les «Galeries Laietanes» de Barcelona.

Els nostres homes a l'estranger

«Bagaria a Amèrica. — Consignem l'èxit assolit per aquest gran artista català de la caricatura que ha tingut

oberta una exposició a Buenos Aires, desfilar per davant les seves obres tot el ho i millor de la ciutat del Plata.

L'exposició d'en Bagaria fou oberta pel president de la República Argentina, senyor Alvear.

La premsa li ha dedicat elogis unànimes, i Bagaria ha estat molt felicitat.

Adjuntem la nostra felicitació al clam col·lectiu d'homenatge a tan il·lustre artista.

«La Gaceta de Bellas Artes»

El nostre volgut amic i pintor, En Maurici Valls, s'ha vist honorat amb uns mots d'elogi, i amb una reproducció del seu quadre «*L'Amèlles*», en la revista madrilenya «*Gaceta de Bellas Artes*».

El felicitem pels seus evidents progressos en la pintura del paisatge.

III Exposició d'art plàstic gironí

Havem rebut les Bases d'Exposició que el Grup Excursionista i Esportiu Gironí organitza i patrocina la III Exposició d'Art Plàstic Gironí, que es celebrarà a la Cambra de Comerç durant els dies 28 d'octubre al 3 de novembre i quines principals condicions per a poder prendre-hi part són les que aquí indiquem:

Solament s'acceptaran les obres d'artistes gironins contemporanis residents o no a les comarques de Girona i d'assumptes gironí, d'artista contemporanis no gironins.

Les obres deuran ésser trameses fins el 22 d'octubre a nom del Grup Excursionista i Esportiu Gironí, Cort-Reial, 8.

A l'objecte de fer més interessant l'exposició, es concediran varis premis en metalle i mencions honorífiques, no volguent dir això que l'exposició es converteixi en un concurs.

Per l'adjudicació dels premis a les obres presentades s'anomenarà un jurat compost de persones competents i representatives d'entre l'art.

Les obres que podran exposar se són les següents:

Pintura a l'oli, a l'aiguada i dibuix estilitzat, Escultura, relleu i baix relleu, Art decoratiu, caricatures, Fotografia-estudi i en especial la de monuments històrics, tipus populars i la d'excursionisme.

Si l'espai limitat que es disposa no donés cabuda a totes les obres, el G. E. i E. G. es reserva el dret de selecció.

Totes les obres que l'autor vulga posar en venda, tindrà d'assignar els preus i les condicions; el G. E. i E. G. es reservarà d'un 2 a un 5 per 100 de comissió per despeses, sobre l'import total de les vendes.

La Cultura en les comarques catalanes. — «La 1.ª Exposició d'art del Penedès».

A mesura que la data de l'inauguració s'apropava, va consolidar-se l'èxit de l'Exposició iniciada per l'Obra de catalogació del Penedès artístic. El prestigi dels pintors (Russinyol, Mir, Mas i Fondevila, Ferrer, Sunyer, Ricar, Cabanyes, Sisquella, etc.), d'una banda, la cura que es posà en la selecció de la part retrospectiva dedicada a Vilafranca, avivaren l'interès del públic. És a consignar les facilitats donades pels artistes i, més encara, per les famílies que oferiren la seva cooperació desinteressada i generosa.

El 22 d'agost, dia de l'obertura oficial, el Dr. Josep Estalella dissertà a propòsit d'un avant projecte d'estu-

dis del Penedès. El 26, dia d'obertura per al públic. En Jaume Valero hi parlà del Penedès geogràfic. També hi hagué un àpat d'obsequi als artistes. En Pau Casals donà un concert. El dia 2 de setembre, Mossèn Manuel Trens estudià les possibilitats pictòriques i artístiques dels vilafraquinis.

Heus-aci un bell exemple comarcal digne d'ésser imitat.

Exposició Joaquim Vayreda, a la ciutat de Vich

A la Sala Bigas de Vich (recentment inaugurada), hom hi obri una interessantíssima exposició de pintures i dibuixos del malaguanyat Joaquim Vayreda, el pintor olotí, educat per Martí Alsina i Corot, que introduí a la pintura catalana les finors de l'impressionisme francès. La majoria de les vint-i-quatre obres exposades pertanyents a les famílies vigatanes Bayés i Calderó, eren inèdites en el sentit de no haver estat exposades a la Sala retrospectiva del 1922 dedicada a Vayreda, ni estaven catalogades en el llibre magnífic que aleshores escrigué el pintor-critic Rafel Benet.

Sense haver-hi a la Sala Bigas cap obra definitiva de la bona època del pintor d'Olot, hi hagué mostres de tota l'evolució del seu art, en gran part notes i bocets inacabats.

MUSICALS

Audició de Sardanes per la cobla «Barcelona»

L'audició de sardanes, organitzada per alguns aficionats, que el dia 13 d'agost passat tinguerem ocasió de sentir en el teatre «Ideal Park», ens permeté no sols reconèixer les excel·lents dots de la cobla «Barcelona» que va executar-les, sinó també convencé'ns una vegada més del equivocat que és fer sentir una cobla en un local tancat.

El programa, escollit en extrem, estava integrat per sardanes del malaguanyat Garreta, A. Vives, Toldrà, Català, Morera, Juncà i Pascual. Totes assoliren una remarcable execució, calguent repetir-se *La Festa Major* d'en Morera, el magnífic *Juny* d'en Garreta i l'exquisida *Fageda d'En Jordà* d'en E. Toldrà.

Els Concerts d'estiu de la «Associació de Música; Olot»

JULIOL

Pilar Rufi, cantant; Silveri Fàbregas, pianista.

Un concert de cant és sempre ben acceptat pel públic. Ho és més encara a l'estiu. Déu ésser potser la universalitat del cant i la seva facilitat digestiva i, és clar, l'aficiet de la liederista.

Val a dir, però, que aquest concert ens va satisfer força. Un programa ben escollit i que la Rufi digué sense grans afectacions, però amb molta sinceritat, incorporant-hi, com ha dit molt bé el mestre Balcells, tota la passió que sent per l'art excel·l i els profunds coneixements que de la música posseeix.

Silveri Fàbregas al piano va secundar admirablement a n'aquesta notable liederista.

AGOST

Margarida Caballé i violinista; Anna Aymat, pianista.

Volaven encara arran de les nostres oïdes aquelles delicioses harmonies que eixien gracioses i gentils del violí de Ivone Canale i s'harmonitzaven enjogassades com un

somni de felicitat, quan una altra joveíssima violinista ens fa reviure aquella dolça impressió de «caixeta de música» amb un xic de il·lusió i ingènua feminitat, Margarida Caballé ens sorprengué per la seva exquisida sensibilitat, justa interpretació i excel·lent sonoritat el mateix interpretant la severitat dels clàssics que la lliure fantasia moderna. Aquestes qualitats es revelaren preferentment en l'«Andante» i «Menuetto» de la Sonata n.º 3 de Schubert, l'«Alegro» i «Adagi» de la Sonata V de Beethoven. Molt ben sentides i bellament dites «En Bateau» i «3.ª Arabesque» de Debussy i «Oriental» de César Cui. El «Rondó» de Mozart i «Aires Bohemis» de Sarasate varen merèixer, com sempre, la simpatia i engrescament del públic.

Anna Aymat col·laborà a l'èxit acompanyant amb molta justesa i discreció.

Confessem, francament, que aquestes joves, però excel·lents concertistes, en han guanyat la simpatia i que preferim la seva sincera i seriosa interpretació a les pomposes creacions d'algun dels nostres «concertinos».

SETEMBRE

Mercè Plantada (cantatriu); Frederic Longàs (pianista).

És tan coneguda del nostre públic aquesta bella cantatriu que es diu Mercè Plantada, l'havem fruit tantes vegades, sempre amb el mateix goig de saborejar-li la seva dolça veu, que, en aquest concert, no fèrem altra cosa que repassar-li la dolçor exquisida de les seves harmonies. Com sempre, ens plagué per la seva clara dicció i la seva justesa de tons.

En Frederic Longàs, com a pianista, estigué a la altura mestrivola amb que l'havem escoltat sempre.

Havem rebut una bella solfa d'una «Cançó a la Verge de Montserrat», lletra de Víctor Balaguer, composta musicalment per aquest català plètòric que viu en terres d'Amèrica i que es diu R. Genescà.

Val a dir-ho, és preciosa.

Bibliografia

Des d'aquesta secció donarem compte dels llibres i revistes que s'ens enviïn un o méo exemplars.

«LES OFRENES ESPIRITUALS». — *Volum primer. Sonets per J. Tharrats. — Impremta Masó, Girona. Desembre de 1924.*

Una mica retrassats anem a dir la nostra opinió sobre aquest volum de *Sonets* que el poeta gironí J. Tharrats ha tingut la gentilesa d'ofrenar-nos.

Comencem per dir, però, que el nostre judici sobre la personalitat poètica d'aquest autor serà, ara com ara, interina i exposada potser a futures rectificacions, tota vegada que guardem el nostre judici definitiu per quan haurem llegit algun dels altres volums que des de el present ens anuncia. (1)

La nostra primera impressió, suggerida per la lectura d'aquests *Sonets* és que, si en Tharrats fa extensiva aquesta seva modelitat en els temes i en la construcció del vers fins en els volums de *Poemes* i *Poesies* que ens anuncia, costarà de familiaritzar-nos amb aquest autor. Per això, no volem donar un judici dicéssiu, perquè no sabem si ha enmotllat aquesta manera de construir el vers i d'escollir els temes en els sonets solament, com es deixa traslluir per aquestes seves mateixes paraules:

*Amo ta arquitectònica estructura
perfecte com un dòric peristil.
La Forma troba culte en tu, i l'Estil
cal modelà a la llei de la mesura. (2)*

Val a dir, però, que els sonets d'en Tharrats disten un bon tros d'ésser perfectes. Més que a un dòric peristil s'assemblen a un monument megalític, cantelluts i amb un deix de pesantor. Els trobem, a més a més, carregats excessivament de retòrica i de mitologies.

Sobressurten en aquest volum, les peces *Flor nómada Meridional, Immortalitat i Llàgrima.*

L'ha prologat el culte Gabriel Alomar i n'ha fet una luxosa edició en Masó, mestre impressor de Girona.

«LES CAMPANES DE GIRONA», per Josep Grahit i Grau. — *Tallers tipogràfics de Llorens Castelló, de Palamós, 1926.*

Les campanes sempre han tingut arreu un innegable encís i significació en molts aspectes de la nostra vida. «Les campanes—com diu molt bé el plorat bisbe Doctor Gabriel Blompart, qui eserigué un pòrtic per aquest llibre—alaben a Déu, eriden i donen saludables avisos al poble, ploren als difunts, foragiten les tempestats i les epidèmies i són l'alegria de les nostres solemnitats».

I poques ciutats com Girona poden brindar a tot esperit curiós tans de motius de recerca en aquest aspecte. Els seus múltiples i variats cloquers, que alguns d'ells daten d'una pila de centúries, es presten a la tradició i a l'anècdota.

Per això és un lloable encert el del senyor Grahit a l'escriure aquesta documentada monografia de les campanes gironines. L'autor ens explica tot el que ha pogut escorcollar sobre la cinquantena de cloques que figuren en aquest volum i val a dir que, per la munió de detalls i dades, el treball del senyor Grahit és definitiu. Ell té un alt interès històric i anecdòtic. Cal esmentar també el pròleg, ben suggeriu i documentat, per cert.

Aquest volum va il·lustrat per una portada del dibuixant Fiol i ha estat pulcrament editat per en Llorens Castelló, de Palamós.

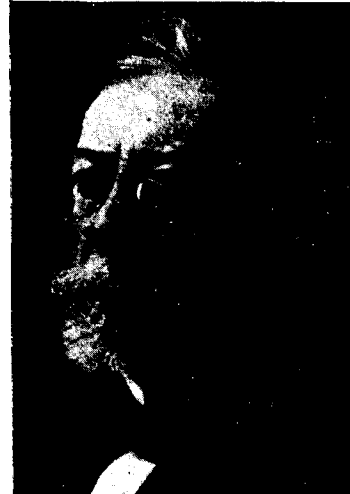
V.

1

INFORMACIÓ GRÀFICA. — 1. «*Black-Coat-Jazz*». J. Massias, A. Bandaranas, P. Benet, F. Casanovas, M. Ribas, M. Andorrà i P. Planagumà. — 2. Angel Guimerà. Malaguanyat poeta català del qual se li ha estrenat, amb èxit, el drama pòstum, arreglat per Lluís Via, titolat «*Per dret diví*». — 3. Primer equip de l'«Olot F. C.», quina entitat esportiva, que honorava el nom d'Olot, perillava disoldre's i que ara encara es manté, mercès a uns quants entusiastes.

2

3

NEGUIT

Els càlids jorns d'istiu van escolant-se
i el seu rastre es palesa a tot arreu,
les fulles joguineigen una dansa
i cap arbre pot dir això era meu;

el sol ja neix amb força més tardança
i molt més prest també se l'endú Déu
i ara els ocells també van entornant-se
i el cor els diu:

—Ocells a on aneu?
I els ocellets xiscleigen per resposta
com si volguessin dir:
A córrer món

I anar comptant els jorns de posta a posta
que per nosaltres és el goig pregon
i aixís esdevenir a tota costa
quelcom més lliures del que'ls homes són.

ANTONI DOT ARXÉ

D'ací i d'allà

La premsa comarcal

—Han visitat per primera vegada la nostra redacció «Poble Nou» de Barcelona, «Baix Penadès» de Vendrell, «La punta» de Sitges, «Saba Nora» de Rubí i «Aires de la Conca» de Montblanch; tots ells amarats de seny i entusiasme.

Sien benvinguts.

—Amb goig devem fer constar el nombre de valiosos extraordinaris que s'han editat, amb motiu de llurs festes majors, en la «Nostra premsa», essent d'esmentar per la seva vella presentació i escollit text els següents: «L'Ari Muné» de Sant Feliu de Guixols, «Marinada» de Palamós, «L'Acreró» de Sant Sadurn de Noya, «Saba Nora» de Rubí, «L'Amic de les Arts» de Sitges (aquest excel·leix), «Poble Nou» de Barcelona i «Aires de la Conca» de Montblanch.

L'enhorabona.

EL NOSTRE NÚMERO EXTRAORDINARI

A més dels elogis que ens han fet els estimats confreres gironins «L'Ari Muné» de Sant Feliu de Guixols, «El Autonomista» de Girona, «Baix Empordà» de Palafrugell, i «La Veu de l'Empordà» de Figueres, gairebé tota la premsa comarcal catalana, que avui tota respira un ambient sa de franca germanor i sinceritat periodística ens ha tingut mots d'alabança per al nostre número passat, que, amb tot i no haver pogut sortir tal com nosaltres desitjàvem, ha assolit un èxit manifest.

Reproduir totes les ressenyes fetes seria menester un llarg espai; per ço ens limitarem a reproduir els comentaris que hi han fet «El Pla de Bages», el diari que honora el periodisme manresà, i «Vida Lleidatana», revista que ensenyoreix la ciutat dels carrers torts:

Del «Pla de Bages» de Manresa

«REVISTA D'OLOT.—Per celebrar la Festa Major de la capital de la Garrotxa, aquesta revista ha publicat un número extraordinari corresponent als mesos d'agost i setembre del qual pot fer-se'n merescudíssims elogis.

Duu una magnífica portada en colors, i alternant amb un text literari de primer ordre, hi ha nombrosos gravats de pintures de l'escola olotina i artístiques fotografies.

La nostra felicitació als companys d'Olot.

(Aquest mateix elogi ens diu *Revista de Sabadell*.)

De «Vida Lleidatana»

«Dos extraordinaris de publicacions comarcals són arribats suara a nostres mans: REVISTA D'OLOT i «Saba Nora» de Rubí. El primer, editat amb motiu de la festa major d'Olot, representa un esforç important i és traçadament confeccionat, amb notables treballs d'escriptors catalans. Conté a més bon nombre de reproduccions d'obres d'artistes olotins... La seva presentació és molt digna d'elogi. Felicitem a ambós confreres per l'encert que han tingut en el respecte extraordinari i desitgem que els seus esforços siguin coronats pel més falaguer dels èxits».

Així mateix «La Paraula Cristiana» fa ressortir aquest esforç en les seves assenyades pàgines, en el número del mes de Setembre.

A tots els confreres que han tingut per nosaltres l'amabilitat d'aitals mots tan falaguers, els hi remerciem amb tot el cor.

l'Festa de la Sardana a Girona

El Sindicat d'Orquestres de la província de Girona, sota el patronat de l'Excel·lentíssim Ajuntament de dita Ciutat, convida als mestres compositors a pendre part, per a glorificar nosta formosa dansa, al gran *Certamen Musical de Sardanes*, per aquell organitzat, per el qual publica el següent Cartell:

Premi I.—300 pessetes a la millor sardana a tres o dues cobles.

Premi II.—250 pessetes a la que segueixi en mèrit a l'anterior, també per a tres o dues cobles.

En igualtat de circumstàncies seran preferides les de tres cobles.

Premi III.—Exclusiu per a els compositors del Sindicat d'Orquestres de la província de Girona.

150 pessetes a la millor sardana a dues cobles o a una sola cobla, cas de que les primeres no fossin dignes del premi, però en igualtat de circumstàncies seran preferides les de dues cobles.

Les obres que optin als premis deuran ésser inèdites i presentar-se sense signatura i amb reducció a piano, havent-se de dirigir al senyor Joaquim Vidal, Secretari del Sindicat, Abeuradors, 7-Girona, fins tot el dia 26 del

corrent Octubre, publicant-se en la premsa el veredicta el primer de Novembre i repartint-se els premis el dia 4 d'aquest últim mes a la tarda a la ciutat de Girona.

Formen el Jurat els Mestres Enric Morera, President, Josep M.ª Soler, i Josep Blanch, Vocals, essent el seu fallo inapelable i tinguent amples facultats en donar els premis enters o repartir-los, si ho creu convenient o no adjudicar-los.

Els autors premiats es donaran a conèixer abans de la festa, enviant els primers compassos de llur obra.

L'art i la moral

Per si algun dels nostres estimats lectors ignorés el que ha dit el setmanari local «*La tradició Catalana*» (?) en motiu de la publicació de l'escultura del nostre amic i excel·lent artista senyor Quintana, inserida en el número 7 d'aquesta Revista, ho transcrivim textualment.

Deia en el seu nombre del 7 d'agost:

«Hem sentit a fer molt desfavorables comentaris sobre la publicació d'un desnú en les planes del últim número de REVISTA D'OLOT.

Sentim la relliscada y'ns sorpren, puix suposàvem sabia mantenir-se a més altura, fins per respecte y en atenció a sos mateixos col·laboradors.

I en el corresponent al 14 del mateix mes:

«El solt publicat en l'edició anterior referent a la reproducció d'una escultura apareguda en la REVISTA D'OLOT ha originat alguns comentaris, volguent-nos considerar com uns detractors de l'Art. Cal advertir que no ens hem pensat jamai ésser enemics de les belles arts ni molt menys, lo que no obsta en que insistim, y això vagi com un amical consell als redactors de l'esmentada Revista, en que creiem de conveniència guardar una suma discreció en l'elecció de gravats, tenint en compte que, encara que la finalitat de les mateixa sigui únicament cultural, com que ordinariament, degut a la seva amenitat, va parar a moltes mans, cal evitar que jamai una obra d'art pugui ferir el pudor dels petits lectors.

De pas sigui dit que aquesta és l'intenció del referit solt».

Deixem els comentaris a gust del lector.

Amb un altre solt de segur ens donarien la raó.

El número de novembre de REVISTA D'OLOT

El número de novembre de la nostra revista anirà dedicat al sabi i malaguanyat compatriota i renomnat botànic, N'Estanislau Vayreda. A més d'interessants gravats, contindrà en el text signatures ben prestigioses en la Botànica i geologia nostrada.

La nostra festa Major

Els festeigs transcorregueren amb un temps preciosíssim, desgranant-se tots els números del programa amb la major animació i alegria.

L'Abella d'Or

A més del programa oficial, que es cuidà d'editar-lo, amb una major pulcritut que l'any passat, En Pere Aubert, i d'un altre fet en català, dedicat al futbol, «*L'Abella d'Or*», que dirigeix l'incansable Bertran i Pijoan, dedicà un número a Olot, bellament presentat i que mereix els millors elogis.

Contenia escollit text amb signatures de Joan Trias Fàbregas, Jordi Torrer, Antoni de Bolós, Raimond Vayreda Casabó, Josep M. Garganta, Candi Agustí, J. M. Mir Mas de Xexàs, Joan Maragall, T. Hostench, Josep Munteis, L'Hereu Riera, Josep Saderra, Ramón Pla i Coral, Tap, E. Fius, Dr. Joan Casadevall, B. M. i O. M.

Demés anava il·lustrat amb una bona munió de gravats, tots ells interessants, essent d'esmentar un autògraf d'en Marià Vayreda, un esbós d'en Joaquim Vayreda, un monòlit a n'en Maragall, projecte de l'escultor J. Rebull, una auca al·lusionària a la Festa Major dibuixada per en J. M. Mir Mas de Xexàs i unes belles fotos de N. Domènech.

Un escrit poca-solta.

En «*El Diluvio*» del 23 de Setembre últim, aparegué un article insubstancial i xavacà, d'un corresponent de Girona, que tot volguent ridicolitzar la nostra festa major no féia més que retratar la poca-solta del senyor que l'escrigué. Vertaderament, aquest senyor *Rodríguez* ha estat tan a Olot com nosaltres a casa seva.

Els triomfs de Xenius a Madrid.

Copiem de «*El Autonomista*».

«Decididamente, don Eugenio d'Ors, a pesar de todas sus sutilezas y sus ideologías, no ha triunfado en Madrid.

Darío Perez ha impugnado sus doctrinas reaccionarias de última hora en un bello y contundente artículo. Ricardo Castrovido le llama guasón: es decir que no hay que tomarlo en serio. «*El Sol*» califica de «deplorable» su última obra «Guillermo Tell». Otro testimonio: el de una culta señora madrileña, lectora del «*A B C*», que nos confiesa sonriendo que los artículos del señor d'Ors le son insoportables.

¿Y para eso ha traicionado Eugenio d'Ors la mitad de su vida, consagrada a Cataluña?

No negaremos un gran talento, una sólida cultura y una activa curiosidad al señor d'Ors. Compartimos sinceramente la admiración que le profesa nuestro querido compañero señor Garcia Alvarez. Pero, francamente, creemos que lo que le está pasando al «glosador» era inevitable.

Todavía cabe esperar, de todas suertes, de un hombre de la mentalidad del señor d'Ors, un gesto redentor que nos haga olvidar muchas cosas.»

L'«Album Oficial de Gerona y su Provincia».

Editat per les «Edicions Catalònia» hem vist l'«*Album Oficial de Gerona y su Provincia*». Es de pulcre presentació i conté belles il·lustracions i gravats.

La part descriptiva destinada a la nostra ciutat és feta pel nostre bon amic En Esteve Llovera, amb la col·laboració de l'intel·ligent fotògraf M. Serradell.

Les descripcions de Llagostera, Sant Hilari Sacalm i Sant Feliu de Guixols són fetes amb un bell estil de llengua catalana.

Felicitem a les «Edicions Catalònia» i al taller dels Hereus de Serra i Russell, on ha estat estampat aquest *Album* per el bell treball que acaben de realitzar.

RAMON BENET

**MERCERIA
CAMISERIA NOVELTATS
MAJOR II OLOT**

**VICENS OLIVERAS
JOSEP M.^A JUTGLAR**
COMISSIONS I REPRESENTACIONS

DELEGATS DEL
**CENTRO INTERNACIONAL
DE INTERCAMBIO**
REPRESENTANTS DELS AUTOMOBILS
STUDEBAKER
AGENTS DE LES COMPANYIES
LA PRESERVATICE
ACCIDENTS
LA NATIONALE
INCENDIS.-VIDA

MULLERAS, 36, 1.ER - OLOT

BO I BARATO
S. RAFEL, 16-OLOT

PER PREUS I CALITATS
NO HI HA COMPETENCIA
POSSIBLE

Confacció de tota classe de robes

Especialitat en
mocadors i manteletes

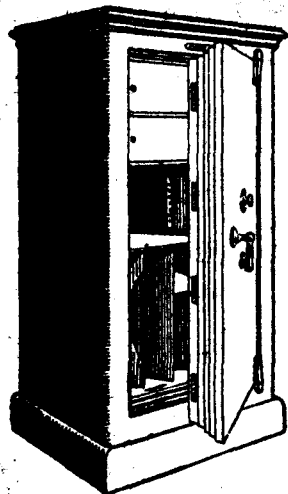
...
BONS PREUS
SEMPRE NOU

andorra
sastre
OLOT

CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 i 11

PUBLICITÈ M. MIR. BARNA

 XOCOLATA

CARRERAS

CASA FUNDADA EN 1790

OLOT